

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Secundus, Siue Exempla, In Septem Capitalium Vitiarum
Detestationem, Per Quadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 16. Remedia contra iram.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48186)

in vultibus vna nocte natos? quot cicatrices numeramus? Quod & inter eos ipsos socios sodalesque contingit, qui fratres, qui vna esse anima videntur. Quidam etiam nulla re laceffiti irascuntur. *Caelius senator iracundissimus ille mortaliū, clienti suo in omnibus sibi consentienti, atque omnia confitenti irascens exclamavit: Dic aliquid contra, vs simus duo. Durum caput qualiter tulisset iniurias, qui obsequium non ferebat?* Nonnulli ipsa hilaritate offenduntur. Quærunť causas, fingunt iniurias. Ioco lusit, inter bibendum, Euryalus, & extemplo illi in faciem volauit cantharus. ibi amicitie characterem impressit. Pudet, altero die, sobrios causam fateri; erubescunt dicere, se heri ab ira fuisse dementatos, malunt se à vino victos accusare; & aiunt, se ebrios, in tenebris, cecidisse per scalas, aut murum, per imprudentiam, vehementius osculatos esse. O miser, dic veritatem, non tu murum, sed te cantharus à combibone insano in faciem missus basiauit; sed vitrum intra dentes contritum osculo te hoc, & his genarum rimis & sulcis decorauit. Hoc fateri erubescis, quia ipse non audes te, ac percussorem tuum, de tam insano furore contemibilem futurum, maculare. Sed hæc leuiores sunt; ad contumelias, ad cultros & pugiones, ad lethales plagas, ad venena, ad proprias neces, ad æternos ignes venitur, per iram, è vultu, verbo, vel re vilissima exortam. Quod ipsum est magnum insanie argumentum. Vt enim non nisi stulti atque insani seipsos solent verberare; ita in seipsum nemo vel pharmacis, vel laqueo, vel ense sæuit, nisi qui, præ ira, de potestate mentis exiuit, & homo esse desijt, in bestiam affectu immoderato mutatus. Qui autem seipsum in perpetuos Acherontis cruciatus, per iram, conijcit, quem magis punit, se, an eum, quem percutit? Et si vel maximè corpus alterius occidit, numquid sibi magis nocet, quem mittit in gehennā? Nonne hoc est esse furiosum?

Nihil æquè profuit iratis, quàm agnoscere, nihil inter insanum & iratum esse. Quanquam etiam magnum iræ remedium est dilatio, vt primùm eius feruor relanguescat, & caligo, quæ mentem premit, aut decimat, aut minùs densa sit. Sic iram pressit David impetumque verborum silentio frænauit. Hinc de se dicere audeť: *Turbatus sum, & non sum locutus.* Architas Tarentinus cùm in agro comperisset, quosdam è famulis admisisse quiddam indignum, sen-

T

tens

Francisc. Petrarch, dial. 107.

XVI.
REMEDIA
CONTRA IRAM,

Psalm, 4. 3.

Cic. lib. 4.
Tusc. q. 9. &
S. Ambros.
l. 1. offic. c. 21.
Laërt. in vit.
Socrat.
Valer. Max.
lib. 4 cap. 1.
Laërt. lib. 3.
Plutarch. in
Vit. Augusti.

tiens se commotiorem in illos, nihil quidem tum fecit, tantum abiens: *Fortunati, inquit, estis, quod irascor vobis.* Socrates iratus filio aliquid delinquenti, nihil aliud dixit, quam: *Ipse te coërce; & seruo delinquenti; caderem te, nisi irascerer.* Quod ab illo & Plato didicit, qui famulo iratus, itidem dixit: *Loris te caderem, ni iratus essem: & alia vice, seruum castigare parans, interuenienti Xenocrati, Flaggella hunc puerum, inquit, nam ipse sum iratus.* Hoc Ethnici didicerunt, fecerunt, docuerunt. Turpe est, si idem facere nimis sibi graue iudicent Christiani. Athenodoro, ob senectutem, flagitanti, sibi ut liceret redire domum, Augustus concessit. At cum ille Cæsari dixisset: *Vale* (volens aliquod Philosopho dignum monumentum, apud illum, relinquere) adiecit: *Cæsar, cum iratus fueris, ne quid dixeris fecerisue, prius quam Græcarum litterarum XXIV. nomina, apud te recensueris.* Cæsar, ob hoc dictum, Philosophi dexteram amplexus: *Adhuc, inquit, te presente mihi opus est.* Tales monitores amemus, & cum non esse in vindictam præcipites iubemur, ne ob hoc ipsum, in monentem, irati vindicare nos cogitemus: iuxta illud:

Iac. 1. 19.

Sit omnis homo veloc ad audiendum, tardus autem ad loquendum, & tardus ad iram. Sic irascemur non peccantes. Sin iram sinamus

Matth. 5. 22.
Iac. 1. 20.

semper in ianuis excubare, & molossi instar allatrare, inuadere, lacereare quosuis; in illud incidemus: *omnis, qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio. Ira enim viri iustitiam Dei non operatur.* Hinc D.

Ioan Coste-
rius in vit. S.
Ambrosij.

Ambrosius ab Imp. Theodosio præcipiti ira in Thessalonicenses acto, ac iam pœnitente legem condi voluit, ut, si qui ob maleficium Cæsaris edicto iuberentur occidi, id non nisi post trigesimum diem fieret; ut interea temporis maturo sedatoq; animo, ac rebus omnibus rationis libra perpensis, aut parcendum esse videretur, aut vindicandum. Idem, apud Poëtam parens

Statius lib. 8.
Theb.

Ille monet, ne frana animo per mitte calenti.

Da spacium, tenuemq; moram: male cuncta ministrat

Impetus: hoc oro munus concede parenti.

